

Ministerstvo zemědělství potichu změnilo pravidla pro poskytování veřejnoprávních dotací. Ombudsman s tímto postupem nesouhlasí

9.6.2025 - | Kancelář veřejného ochránce práv

„Dotace nejsou soukromý obchod, mají se řídit podle transparentních pravidel veřejné správy. Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond rozhoduje o poskytování podpory z veřejných peněz, tudíž nejedná jako soukromník. Navíc tímto postupem zvyšuje nejistotu žadatelů a ohrožuje spravedlivé a přezkoumatelné poskytování dotací. Aby byla zajištěna spravedlivost a především transparentnost přerozdělování veřejných peněz, podpořil bych změnu zákona v přesně opačném duchu - jasné stanovení, že dotace se soukromoprávní smlouvou neposkytují,“ uvedl ombudsman Stanislav Křeček.

Postup Ministerstva zemědělství zvyšuje riziko libovůle a omezuje právní ochranu žadatelů. Dle názoru ombudsmana má být celý proces poskytování podpor veřejnoprávní, včetně vymáhání dotace zpět, pokud příjemce poruší podmínky pro její čerpání. V loňském poslal ombudsman své stanovisko Nejvyššímu správnímu soudu, který mu dal za pravdu a odmítl do své sbírky rozhodnutí zařadit rozsudek podporující výklad ministerstva.

Absurdní situace dvojkolejnosti v praxi: zmatek, nespravedlnost, složitá obrana

Postup ministerstva vede k nepřehledné dvojkolejnosti. Když dotaci neposkytne, vystupuje fond jako správní orgán. Pokud ji poskytne, chová se jako soukromník. To vede k absurdní situaci. Když totiž poskytne pouze část dotace, vyhotoví soukromoprávní smlouvu, ale zbytek žádosti zamítne správním rozhodnutím. Žadatel tak musí jednat ve dvou různých právních režimech, řídit se jinými předpisy a obracet se na různé soudy. To znamená vyšší náklady, právní nejistotu a nerovné postavení.

„Opakovaně jsem upozorňoval na to, že je potřeba změnit zákon tak, aby odpovídal veřejnoprávní povaze poskytování dotací. Ministerstvo však neudělalo pro nápravu nic. Místo toho ministr udělal z dotací kočkopsa, který je nevyhovující a právně upevňuje problematický stav,“ doplnil ombudsman.

- Zpráva o šetření ombudsmana
- Dopis zaslaný ministru zemědělství
- Doporučení pro Ministerstvo zemědělství

https://www.ochrance.cz/aktualne/ministerstvo_zemedelstvi_potichu_zmenilo_pravidla_pro_poskytovani_veřejnoprávních_dotací-ombudsman_s_tímto_postupem_nesouhlasí